

Drošas darba vides vadlīnijas tirdzniecības nozarei

13.05.2021.; 31.05.2021.; 02.06.2021.; 11.10.2021.; 21.10.2021.; 02.11.2021.; 05.11.2021.; 15.11.2021.; 30.11.2021.; 23.12.2021.; 07.01.2022.; 25.01.2022.; 08.02.2022.; **01.03.2022.**

MĒRĶIS

Nodrošināt:

1. uzņēmumu darba procesu nepārtrauktību,
2. samazināt Covid-19 inficēšanās riskus darba kolektīvā,
3. saglabāt nodarbināto un klientu/apmeklētāju veselību.

Drošas darba vides vadlīnijas tirdzniecības nozarei ir sagatavots kā ieteicamais papildus materiāls tirdzniecības nozares lietošanai, kamēr ir veicami epidemioloģiskās drošības pasākumus, lai ierobežotu Covid-19 infekcijas izplatību.

I. Uzņēmuma vadības pienākumi

1. Regulāri sekot līdzī valsts iestāžu sniegtajai informācijai saistībā ar ieviestajiem drošības pasākumiem un Slimību un profilakses kontroles centra (turpmāk SPKC) interneta vietnē (<https://spkc.gov.lv/lv/>) un Ministru kabineta Valsts kancelejas vietnei "Covid-19.gov." (<https://covid19.gov.lv/>) sniegtajām rekomendācijām.
2. Darba devējam tiesības izvērtēt darbus, kuru veikšanas laikā ir paaugstināts risks inficēties (ciešs kontakts ar pakalpojuma saņēmēju, saskare ar lielus skaitu cilvēku, kuru vakcinācijas statuss nav zināms, darba pienākumu, kas ir būtiski uzņēmuma darbības nepārtrauktības nodrošināšanai, veikšana). Šiem darbiniekiem darba devējs būs tiesīgs noteikt pienākumu darbu veikt tikai ar vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu.
3. Arī pēc valstī izsludinātās ārkārtējās situācijas beigām no 1.marta atsevišķu pakalpojumu saņemšanai būs nepieciešams Covid-19 sertifikāts; Šī prasība tiks saglabāta publiskos pasākumos telpās un pakalpojumiem, kur ir augstāks risks Covid-19 izplatībai sniedzot pakalpojumus, kuru laikā netiek lietotas sejas maskas.
4. No 1.marta tiek atcelts pienākums veikt darba pienākumus tikai ar derīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu.
5. Tiek saglabāts nosacījums darba pienākumus klātienē veikt ar derīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu tiem darbiniekiem, kuru darbs ir saistīts ar ciešu kontaktu ar cilvēkiem, kura rezultātā iespējami nopietni Covid-19 uzliesmojumi.
6. Sertifikātu pieprasīs darbiniekiem, kuri nodrošina sabiedrībai būtiskus pakalpojumus, kuru nepārtrauktība ir nozīmīga sabiedrības veselībai vai drošībai, kā arī darbiniekiem, kas savus darba pienākumus veic epidemioloģiski drošā vidē.
7. Pakalpojuma sniedzējs vai darba devējs norīko personu, kas atbildīga par epidemioloģiskās drošības prasību ievērošanu.
8. Atbildīgā persona nodrošina epidemioloģiskās drošības pasākumu ieviešanu un to ievērošanas uzraudzību pakalpojuma sniegšanas vietā (izņemot pakalpojumus, kas tiek sniegti bez personāla), pasākuma norises vietā vai darba vietā un pēc uzraudzības un kontroles iestādes amatpersonas pieprasījuma sniedz tai nepieciešamo informāciju par epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanu.
9. Tirdzniecības vietas vadītājs ievēro vispārīgās epidemioloģiskās drošības prasības, darbības formai vai nozarei noteiktās speciālās drošības prasības, kā arī vadās pēc attiecīgajiem ieteikumiem epidemioloģisko prasību ieviešanai.
10. Tirdzniecības vietas vadītājs ir atbildīgs par epidemioloģiskās drošības prasību ieviešanu un ievērošanu darba vietā, pakalpojumu sniegšanas vietā un nodrošina kontroli pār noteikto prasību ieviešanu un ievērošanu.
11. Lai mazinātu Covid-19 infekcijas izplatības riskus, darba devējs var:

- 11.1. organizēt visu klātienē strādājošo darbinieku (amatpersonu) testēšanu (tai skaitā ar Covid-19 rutīnas skrīninga testu). Šādā gadījumā testēšanas izmaksas tiek segtas no darba devēja līdzekļiem;
 - 11.2. identificēt darbiniekus, kas pēdējo triju dienu laikā darbavietā bijuši ciešā kontaktā ar Covid-19 inficētu personu, vai darbiniekus, par kuriem ir pamatotas aizdomas, ka tie ir inficēti,
 - 11.3. organizēt šo kontaktpersonu skrīninga testēšanu ar antigēna testu katru reizi pirms darba dienas vai maiņas uzsākšanas septiņas kalendāra dienas pēc kontakta ar inficēto personu.
12. Ja darbavietā netiek veikta minēto kontaktpersonu ikdienas skrīninga testēšana, tās ievēro mājas karantīnu un, ja nepieciešams, informē ģimenes ārstu, lai saņemtu darbnespējas lapu
13. Organizējot šo noteikumu [11.punktā](#) minēto darbinieku testēšanu, darba devējs nosaka iekšējo kārtību Covid-19 skrīninga veikšanai darba vietā un iekļauj to iekšējās kontroles sistēmā epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanai, tai skaitā aprakstot testu veikšanas un to rezultātu paziņošanas procedūru, kā arī kontroles procedūru un rīcību pozitīva Covid-19 testa gadījumā."
14. Veikalā, tirdzniecības vietās un citās publiskās vietās jālieto:
- medicīniskā maska,
- respirators bez vārsta (FPP2-FFP3, KN95).
15. No 2022.gada 25. janvāra, lai izvairītos no sabiedrībai kritiski svarīgu nozaru darbības pārtraukšanas darbinieku prombūtnes dēļ, plānots samazināt izolācijas un mājas karantīnas laiku.
16. Ģimenes ārsts kontaktpersonai piedāvā izsniegt darbnespējas lapu uz visu mājas karantīnas laiku, kā arī informē kontaktpersonu par noteikumiem, kas jāievēro mājas karantīnas laikā.
17. Darba vietā neuzturas personas:
17.1. ar akūtas elpceļu infekcijas slimības pazīmēm;
17.2. personas, kam noteikta pašizolācija vai mājas karantīna;
17.3. personas, kas saslimušas ar Covid-19.

II. Darba aizsardzības prasības uzņēmumā

1. Veikt regulāru tirdzniecības uzņēmumā darba vides risku identificēšanu un vērtēšanu, ņemot vērā noteikto vērtēšanas periodu vai sagatavot atsevišķu risku faktoru novērtējumu, ņemot vērā epidemioloģisko situāciju, uzsverot iespēju un risku inficēties un saslimt ar Covid-19.
2. Izstrādāt darba aizsardzības pasākumu plānu darba vides risku samazināšanai vai novēršanai.
3. **Izstrādāt epidemioloģiskās drošības pasākumus**, izvērtējot un nosakot darba vai pakalpojuma formu (drošs pakalpojums, daļēji drošs pakalpojums), sejas maksu lietošanas nosacījumus, distancēšanās nosacījumus, darbinieku skaitu telpā, telpu ventilācijas nosacījumus, higiēnas pamatprasības, darbinieku inficēšanās iespējas un vakcinācijas nepieciešamību.
4. **Darba devējs ārkārtējās situācijas laikā un divus mēnešus pēc ārkārtējās situācijas izbeigšanās ir tiesīgs nodarbināt personu bez obligātās veselības pārbaudes veikšanas** atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē obligātās veselības pārbaudes veikšanas kārtību, **ja persona nav veikusi periodisko veselības pārbaudi** darba devēja noteiktajā laikā (termiņā) saistībā ar Covid-19 infekcijas riskiem.
5. **Izņēmums neattiecas uz pirmreizējo un ārpuskārtas veselības pārbaudi**, kā arī uz periodisko veselības pārbaudi personām, kuras nodarbinātas darbā īpašos apstākļos

atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 10. marta noteikumu Nr. 219 "[Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude](#)" [2. pielikumam](#);"

6. **Veikt darba vietas iekārtojumu** un darba organizāciju tā, lai mazinātu Covid-19 inficēšanās risku, nodrošināt darba vidi pakalpojuma sniegšanai klātienē.
7. Ja tirdzniecības vietas atjauno pakalpojuma sniegšanu, veikt **nodarbināto neplānotu instruktāžu** (ja bija pārtraukta apmeklētāju apkalpošana darbība, vai darbinieki dīkstāvē, vai darbinieks nav darbā vietā vairāk par 60 dienām), instruktāžas laikā ievērojot epidemioloģisko drošību. Instruktāžu dokumentēt un informēt darbinieku par izstāžu norises vietā noteiktajiem drošības pasākumiem.
8. Pirms darbības uzsākšanas veikt nodarbināto neplānotu instruktāžu (ja bija pārtraukta uzņēmuma darbība, vai darbinieki dīkstāvē, vai darbinieks nav darbā vietā vairāk par 60 dienām), instruktāžas laikā ievērojot epidemioloģisko drošību. Instruktāžu dokumentēt un informēt darbinieku par uzņēmumā noteiktajiem drošības pasākumiem.
9. Veikt **attālināti strādājošo strādājošu darbinieku pārvaldību**, informēšanu, apmācību un instruēšanu par attālinātā darba riskiem (piemēram, darbs ar datoru).
10. **Veikt nodarbināto praktisko apmācību**, kā pareizi lietot individuālos aizsardzības līdzekļus, dezinfekcijas līdzekļus un uzņēmumā pielietotos kolektīvos aizsardzības līdzekļus, piemēram, ventilācijas iespējas. Apmācību periodiski atkārtot un dokumentēt
11. Iepazīties un aizpildīt "Uzņēmuma pašvērtējuma anketu darba aizsardzībā" (1.pielikums).

III. Vispārējās drošas darba vides nodrošināšanas prasības tirdzniecības vietām.

Vispārējās epidemioloģiskās drošības prasības.

1. Pakalpojuma sniedzējs, darba devējs, kā arī katra persona, piedaloties sabiedrības aktivitātēs, ievēro vispārējās epidemioloģiskās drošības prasības un drošības protokolus vai rekomendācijas (tai skaitā informēšanas, kontaktu samazināšanas un distancēšanās, sejas masku lietošanas, telpu ventilēšanas un higiēnas pamatprincipus, kā arī izolācijas un mājas karantīnas nosacījumus) un novērš inficēšanās riskus apkārtējiem
2. Pakalpojuma sniedzējs nodrošina informēšanu, pie ieejām labi redzamā vietā vai, ja tas nav iespējams, citādā veidā sniedzot apmeklētājiem un darbiniekiem pieejamu informāciju latviešu valodā un vismaz vienā svešvalodā (angļu vai krievu valodā) vai izmantojot piktogrammas par konkrētajā pakalpojuma sniegšanas vietā noteiktajiem epidemioloģiskās drošības pasākumiem, tai skaitā:
 - 2.1. brīdinājums, ka attiecīgajā vietā nedrīkst atrasties personas, kurām noteikta mājas karantīna vai izolācija vai kurām ir elpceļu infekcijas slimības pazīmes;
 - 2.2. brīdinājums par pienākumu lietot sejas maskas, ja tāds ir noteikts, kā arī norāde par sejas maskas pareizu lietošanu;
 - 2.3. rekomendācija par distances ievērošanu, kā arī par citiem distancēšanās nosacījumiem, ja tādi ir noteikti;
 - 2.4. apliecinājums par pakalpojuma epidemioloģisko drošību, norādot, vai pakalpojums tiek sniegts epidemioloģiski drošā vai epidemioloģiski nedrošā vidē;
 - 2.5. norādījums par maksimālo personu skaitu pakalpojuma sniegšanas vietā, ja tāds ir noteikts.

Vispārējās drošas darba vides vadlīnijas tirdzniecības uzņēmumā

1. No 1.marta Covid-19 sertifikāts vairs nebūs nepieciešams iekļūšanai tirdzniecības vietās arī ar platību vairs 1500 kvadrātmetriem.

2. Tirdzniecības pakalpojuma sniegšanas vietā uz vienu pakalpojuma saņēmēju ir jānodrošina ne mazāk kā 15 kvadrātmetri no publiski pieejamās platības.
3. Tirdzniecības pakalpojumu sniedzējiem atceļ darba laika ierobežojumus.
4. Tirdzniecības centros un veikalos saglabājas prasība lietot medicīniskās maskas vai vismaz FFP2 respiratorus tikai publiskās iekšelpās. Ārtelpās prasība lietot sejas maskas netiek saglabāta.
5. **Tirdzniecības pakalpojumi tiek sniegti epidemioloģiski nedroša vide – telpa vai teritorija, publiska vai privāta pasākuma norises, pakalpojuma sniegšanas vai darba vieta, kurā esošo personu vakcinācijas, pārslimošanas vai testēšanas fakts nav zināms un kura neatbilst epidemioloģiski drošas vides prasībām;**
6. Ja pakalpojuma sniegšana vai pasākums noris gan epidemioloģiski drošā, gan epidemioloģiski nedrošā vidē, pakalpojuma sniedzējs nodrošina, ka attiecīgās drošības vides ir fiziski norobežotas un dažādās drošības vidēs esošās apmeklētāju plūsmas nepārklājas visā pakalpojuma vai pasākuma norises laikā.
7. Degvielas uzpildes staciju un diennakts aptieku, kā arī autoostu un dzelzceļa biļešu tirdzniecības vietu darba laiks netiek ierobežots.
8. Distancēšanās nodrošināšanai tiek veikti šādi pasākumi atbilstoši centra tīmekļvietnē publicētām rekomendācijām:
 - 8.1. divu metru fiziskas distances nodrošināšana starp darbiniekiem, starp darbiniekiem un apmeklētājiem, kā arī starp individuāliem apmeklētājiem vai dažādu mājsaimniecību locekļiem, ja šajos noteikumos nav noteikts citādi;
 - 8.2. cilvēku plūsmas organizēšana un kontrole, lai novērstu drūzmēšanos telpās, it īpaši pie ieejām un izejām, tām piegulošajā iekšelpā un ārtelpā, un vietās, kur notiek vai prognozējami var notikt pastiprināta cilvēku pulcēšanās, kā arī laikā, kad tā var notikt (piemēram, pārtraukumos, maksimumstundās, pirms vai pēc pasākuma);
 - 8.3. dažādu cilvēku grupu savstarpējas sastapšanās novēršana, ja darbs tiek organizēts grupās vai ja pakalpojuma sniedzējs vai pasākuma organizators sniedz pakalpojumu, cilvēkiem pulcējoties grupās;
 - 8.4. attālinātā darba organizēšana un veikšana, kā arī attālinātu saimniecisko vai publisko pakalpojumu sniegšana un izmantošana atbilstoši iespējām un darba specifikai."
9. Darba devējam ir tiesības noteikt katra darbinieka (amatpersonas) inficēšanās risku un iespējamo risku citu cilvēku veselībai, izvērtējot viņa darba pienākumus un darba apstākļus, un noteikt tos darbus, kuru veikšanai ir nepieciešams vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts.
10. Darba devējs izvērtē šādus kritērijus:
 - 10.1. darbi vai pakalpojumi, kurus saskaņā ar šiem noteikumiem var sniegt tikai epidemioloģiski drošā vidē;
 - 10.2. darbinieki (amatpersonas), kuriem ir paaugstināta iespēja inficēties, atrodoties tiešā saskarsmē un kontaktējoties ar lielu skaitu personu, kuru veselības stāvoklis nav zināms;
 - 10.3. darbinieku (amatpersonu) klātienē darba (amata, dienesta) pienākumi, kuri ir kritiski svarīgi sabiedrībai, kā arī uzņēmuma vai iestādes darbības nepārtrauktības nodrošināšanai.
11. Darba devējs nepieļauj pie darba to personu, kā arī to darbinieku, kuram atbilstoši epidemioloģisko risku vērtējumam, darba devējs ir noteicis vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta nepieciešamību, ja persona nav uzrādījusi derīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu.
12. Saņemot pakalpojumu, telpās, kur ir intensīva cilvēku plūsma, un publiskās iekšelpās, tiek lietota sejas maska (rekomendē medicīniskās maskas vai FFP2 respiratorus).
13. Nodrošināt roku dezinfekciju pie ieejas veikalā ar 70 % spirtu saturošu dezinfekcijas līdzekli.

14. Izvietot 2 m atzīmes uz grīdas pie plauktiem, apkalpošanas letēm, pie kases.
15. Nodrošināt caurspīdīgas barjeras pie apkalpošanas letēm un kasēm.
16. Nodrošināt ventilāciju ar mehāniskās ventilācijas sistēmu vai dabīgo ventilāciju, lai oglekļa dioksīda (CO₂) līmenis nepārsniedz 1 000 ppm un atbilstoši iespējām veic nepārtrauktu vai regulāru gaisa kvalitātes kontroli.
17. Veikt regulāru virsmu dezinfekciju, tajā skaitā arī iepirkumu grozu un ratu rokturi un citas virsmas, kuras visbiežāk aizskar klienti.

Drošības prasības veikaliem līdz 1500 m²

1. Iekštelpās tirdzniecības vietā un tirgus paviljonā informāciju par maksimālo apmeklētāju skaitu izvieto pie tirdzniecības vietas vai tirgus paviljona durvīm.
2. Darba devējs ieceļ atbildīgo personu, kas organizē šajos noteikumos minēto epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanu tirdzniecības vietā vai tirgus paviljonā;
3. "Nedrošajā režīmā" jeb bez Covid-19 sertifikātu uzrādīšanas turpinās darboties veikali un tirdzniecības centri, ja ir :
 - 3.1. noteikta platība tirdzniecības vietā, kur vienam apmeklētājam publiski pieejamā telpu platība ir mazāka par 15 m²,
 - 3.2. tirdzniecības centru iekštelpās lieto medicīniskās maskas vai FFP2 respiratorus;
 - 3.3. ārtelpās netiek uzturēta prasība lietot sejas maskas.
4. Epidemioloģiski nedrošā vidē strādā degvielas uzpildes stacijas, autoostas un dzelzceļa stacijās esošās biļešu tirdzniecības kases, kurās tiek pārdotas biļetes tikai uz iekšzemes maršrutiem.
5. Tirdzniecības centros un veikalos netiek noteikts ierobežots darba laiks.
6. Veikalā iepirkšanās līdzekļu (tai skaitā grozu, ratu vai tirdzniecības dalībnieka nodrošināto iepirkšanās somu, ja tādi tiek izmantoti), skaits, kā arī citi pircēju uzskaites līdzekļi kopā nedrīkst pārsniegt maksimāli atļauto apmeklētāju skaitu tirdzniecības vietā.
7. Veikalā/tirdzniecības centrā tiek:
 - 7.1. kontrolēts pircēju skaits,
 - 7.2. organizēta vienmērīga klientu plūsma,
 - 7.3. nodrošināta telpu vēdināšana,
 - 7.4. nodrošināta dezinfekcijas līdzekļu pieejamību pie ieejas.

Tirdzniecības centri no 1500 m² līdz 7000 m²

8. Iekštelpās tirdzniecības vietā un tirgus paviljonā informāciju par maksimālo apmeklētāju skaitu izvieto pie tirdzniecības vietas vai tirgus paviljona durvīm.
9. Darba devējs ieceļ atbildīgo personu, kas organizē šajos noteikumos minēto epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanu tirdzniecības vietā vai tirgus paviljonā;
10. "Nedrošajā režīmā" jeb bez Covid-19 sertifikātu uzrādīšanas turpinās darboties veikali un tirdzniecības centri, ja ir :
 - 10.1. noteikta platība tirdzniecības vietā, kur vienam apmeklētājam publiski pieejamā telpu platība ir mazāka par 15 m²,
 - 10.2. tirdzniecības centru iekštelpās lieto medicīniskās maskas vai FFP2 respiratorus;
 - 10.3. ārtelpās netiek uzturēta prasība lietot sejas maskas.
11. Epidemioloģiski nedrošā vidē strādā degvielas uzpildes stacijas, autoostas un dzelzceļa stacijās esošās biļešu tirdzniecības kases, kurās tiek pārdotas biļetes tikai uz iekšzemes maršrutiem.
12. Tirdzniecības centros un veikalos netiek noteikts ierobežots darba laiks.

13. Veikalā iepirkšanās līdzekļu (tai skaitā grozu, ratu vai tirdzniecības dalībnieka nodrošināto iepirkšanās somu, ja tādi tiek izmantoti), skaits, kā arī citi pircēju uzskaites līdzekļi kopā nedrīkst pārsniegt maksimāli atļauto apmeklētāju skaitu tirdzniecības vietā.
14. Veikalā/tirdzniecības centrā tiek:
 - 14.1. kontrolēts pircēju skaits,
 - 14.2. organizēta vienmērīga klientu plūsma,
 - 14.3. nodrošināta telpu vēdināšana,
 - 14.4. nodrošināta dezinfekcijas līdzekļu pieejamību pie ieejas.

Tirdzniecības centros ar kopējo tirdzniecībai atvēlēto platību virs 7 000 m² jāuzstāda elektroniska apmeklētāju plūsmas uzskaites iekārta.

Tirgus pārvaldītājs (slēgta tipa ēka tirgus teritorijā, kas iekārtota pastāvīgai un sistemātiskai tirdzniecībai un kurā darbojas vismaz 10 tirdzniecības dalībnieki)

15. Iekštelpās tirdzniecības vietā un tirgus paviljonā informāciju par maksimālo apmeklētāju skaitu izvieta pie tirdzniecības vietas vai tirgus paviljona durvīm.
16. Darba devējs ieceļ atbildīgo personu, kas organizē šajos noteikumos minēto epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanu tirdzniecības vietā vai tirgus paviljonā;
17. "Nedrošajā režīmā" jeb bez Covid-19 sertifikātu uzrādīšanas turpinās darboties tirgi, ja ir :
 - 17.1. noteikta platība tirdzniecības vietā, kur vienam apmeklētājam publiski pieejamā telpu platība ir mazāka par 15 m²,
 - 17.2. tirdzniecības centru iekštelpās lieto medicīniskās maskas vai FFP2 respiratorus;
 - 17.3. ārtelpās netiek uzturēta prasība lietot sejas maskas.
18. Tirgos netiek ierobežots darba laiks.

1. **Tirgus valējā teritorijā vai tirgus laukumā strādā "Nedrošajā režīmā"** jeb bez Covid-19 sertifikātu, ja ir :
 - 1.1. noteikta platība tirdzniecības vietā, kur vienam apmeklētājam publiski pieejamā telpu platība ir mazāka par 15 m², vienlaikus var atrasties tikai viens apmeklētājs,
 - 1.2. tiek nodrošināta 2 m distance,
 - 1.3. iekštelpās visi medicīniskās maskas vai FFP2 respiratorus.
2. Tirgū ir atļauts tirgot : pārtiku, kā arī pašu ražoto lauksaimniecības produkciju, savvaļas ogas, augļus, riekstus, sēnes un savvaļas ziedus; mežu reproduktīvo materiālu; pašu iegūtus svaigus zvejas produktus un medījamos dzīvniekus vai to gaļu nelielos apjomos saskaņā ar normatīvo aktu prasībām par primāro produktu apriti nelielos apjomos, kā arī lauksaimniecības un mājas (istabas) dzīvniekus).
3. Tirgū var darboties arī stādu pārdošanas laukumi.
4. Tirdzniecības pakalpojumu sniedzējs klātienē darbu tirgū **netiek ierobežots darba laiks.**
5. Kontrolēt apmeklētāju plūsmu pie tirgus paviljona ieejām un izejām (iekštelpās un ārtelpās), gaitenēs un citur, kur notiek pastiprināta apmeklētāju pulcēšanās, kur iespējams, organizēt vienvirziena kustību.

Ielu tirdzniecības organizēšana ārtelpā

1. Ielu tirdzniecībā ir atļauts tirgot: pārtiku, kā arī pašu ražoto lauksaimniecības produkciju, savvaļas ogas, augļus, riekstus, sēnes un savvaļas ziedus; mežu reproduktīvo materiālu; pašu iegūtus svaigus zvejas produktus un medījamos dzīvniekus vai to gaļu nelielos apjomos saskaņā ar normatīvo aktu prasībām par primāro produktu apriti nelielos apjomos, kā arī lauksaimniecības un mājas (istabas) dzīvniekus).
2. Ir atļauts strādāt arī stādu laukumiem.

3. **Ielu tirdzniecības vietās var strādāt “sarkanajā” vai "Nedrošajā režīmā" jeb bez Covid-19 sertifikāta.**
4. Tirdzniecības pakalpojumu sniedzējam un pircējiem ielu tirdzniecības vietās tirdzniecības laikā var nelietot sejas maskas.
5. Ielu tirdzniecības vietas klātienē **netiek ierobežots darba laiks.**
6. Ielu tirdzniecības vietas strādā, saglabājot prasību nodrošināt epidemioloģiski drošu iepirkšanās vidi: organizēt apmeklētāju kustību, nepieļaut drūzmēšanos.

Drošības prasības darbiniekiem

1. **Pakalpojuma sniedzējs, darba devējs, kā arī katra persona, piedaloties sabiedrības aktivitātēs, ievēro vispārējās epidemioloģiskās drošības prasības un drošības protokolus vai rekomendācijas (tai skaitā informēšanas, kontaktu samazināšanas un distancēšanās, sejas masku lietošanas, telpu ventilēšanas un higiēnas pamatprincipus, kā arī izolācijas un mājas karantīnas nosacījumus) un novērš inficēšanās riskus apkārtējiem**
2. Tirdzniecības vietas vietu vadītājam ir tiesības noteikt katra darbinieka inficēšanās risku un iespējamo risku citu cilvēku veselībai, izvērtējot viņa darba pienākumus un darba apstākļus, un noteikt tos darbus, kuru veikšanai ir nepieciešams vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts.
3. Lai mazinātu Covid-19 infekcijas izplatības riskus, darba devējs var:
 - 3.1. organizēt visu klātienē strādājošo darbinieku (amatpersonu) testēšanu (tai skaitā ar Covid-19 rutīnas skrīninga testu). Šādā gadījumā testēšanas izmaksas tiek segtas no darba devēja līdzekļiem;
 - 3.2. identificēt darbiniekus, kas pēdējo triju dienu laikā darbavietā bijuši ciešā kontaktā ar Covid-19 inficētu personu, vai darbiniekus, par kuriem ir pamatotas aizdomas, ka tie ir inficēti,
 - 3.3. organizēt šo kontaktpersonu skrīninga testēšanu ar antigēna testu katru reizi pirms darba dienas vai maiņas uzsākšanas septiņas kalendāra dienas pēc kontakta ar inficēto personu.
4. Ja darbavietā netiek veikta minēto kontaktpersonu ikdienas skrīninga testēšana, tās ievēro mājas karantīnu un, ja nepieciešams, informē ģimenes ārstu, lai saņemtu **darbnespējas lapu**
5. Covid-19 vakcinācijas/pārslimošanas sertifikātu derīguma termiņš nav noteikts.
6. Klātienē strādājoša darbinieka pienākums ir nekavējoties ziņot darba devējam, ja viņam laboratoriski konstatēts SARS-CoV-2 vīruss. Lai mazinātu Covid-19 izplatības riskus, darba devējs var organizēt visu klātienē strādājošo darbinieku (tai skaitā pilnībā vakcinētu vai pārslimojušu) Covid-19 testēšanu (tai skaitā skrīninga testēšanu). Šādā gadījumā Covid-19 testēšanas izmaksas sedz no darba devēja līdzekļiem;
7. Klātienē lieto medicīniskās maskas vai FFP2 respiratorus.
8. Ievērot fiziskās distancēšanās, higiēnas un citus piesardzības pasākumus.
9. Bieži mazgāt rokas ar ūdeni un ziepēm, īpaši pēc tualetes apmeklējuma, pirms ēšanas, pēc kontakta ar citiem cilvēkiem.
10. Ja nav iespējas nomazgāt rokas, nepieciešams dezinficēt rokas ar 70% spirtu saturošiem roku dezinfekcijas līdzekļiem.
11. Izvairīties no pieskaršanās sejai (acīm, degunam un mutei) ar nemazgātām rokām.
12. Ievērot respiratoro higiēnu - klepojot un šķaudot nosegt muti un degunu ar vienreizlietojamo salveti, kuru pēc lietošanas izmest atkritumos, un pēc tam nomazgāt rokas.
13. Tīrīt un dezinficēt tās virsmas un priekšmetus, kuriem bieži pieskaras cilvēki, izmantojot 70% spirtu saturošus dezinfekcijas līdzekļus.
14. Kabinetā strādājot klātienē, visi ievērot epidemioloģiskās drošības prasības-lieto mutes un deguna aizsegu un ievērot 2 m distanci.

15. Uzturoties koplietošanas telpās, visiem ievērot divu metru distanci un var lietot mutes un deguna aizsegus.
16. Redzamās vietās izvietot informāciju, lai darbinieki pareizi lietotu mutes un deguna aizsegus un citus individuālās aizsardzības līdzekļus un dezinfekcijas līdzekļus Covid-19 saslimšanas ierobežošanai.

IV. Ierobežojumi apmeklētājam/klientiem

1. Apmeklētājiem/klientiem ievērot norādītās epidemioloģiskās drošības prasības tirdzniecības vietās.
2. Uzrādīt sadarbspējīgu sertifikātu un personas apliecināšanu dokumentu pakalpojuma saņemšanai, ja to pieprasa izstāžu organizators vai apsardzes darbinieks
3. Minēto prasību ievērošanas uzraudzību veic tirdzniecības vai apsardzes darbinieki.

V. PAR EPIDEMIOLOĢISKO PRASĪBU NODROŠINĀŠANU ATBILDĪGĀ PERSONA

1. Pakalpojuma sniedzējs vai darba devējs **norīko** personu par epidemioloģiskās drošības prasību ievērošanu
2. Atbildīgās personas **pienākums ir:**
 - 2.1. nodrošināt epidemioloģiskās drošības **pasākumu ieviešanu** un to **ievērošanas uzraudzību** pakalpojuma sniegšanas vietā (izņemot pakalpojumus, kas tiek sniegti bez personāla), pasākuma norises vietā vai darba vietā;
 - 2.2. nodrošināt pakalpojuma sniedzējiem un saņēmējiem, darbiniekiem un citām personām, kas atrodas pakalpojuma sniegšanas vietā, **pieejamu un saprotamu informāciju** par epidemioloģiskās drošības prasību ieviešanas un izpildes kārtību;
 - 2.3. pēc uzraudzības un kontroles iestādes amatpersonas pieprasījuma **sniegt nepieciešamo informāciju** par epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanu.

Izmantotie resursi:

Latvijas republikas tiesību akti, "Likumi.lv", m.l.

LDDK

LATVIJAS DARBA DEVĒJU
KONFEDERĀCIJA

Ministru kabineta noteikumi Nr. 662, Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai”,

<https://likumi.lv/ta/id/315304-epidemiologiskas-drosibas-pasakumi-covid-19-infekcijas-izplatibas-ierobezosana>

Ministru kabineta rīkojums Nr. 720 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”;

<https://likumi.lv/ta/id/326729-par-arkartejas-situacijas-izsludinasanu>

Covid-19, ml.

<https://covid19.gov.lv/atbalsts-sabiedribai/ka-drosi-rikoties/covid-19-izplatibas-ierobezosanas-pasakumi>

Slimību kontroles un profilakses centrs, m.l. :

<https://www.spkc.gov.lv/lv/rekomendacijas>

Ekonomikas ministrija, m.l. :

<https://www.em.gov.lv/lv/sabiedriskas-edinasanas-sniegsana>

Veselības ministrija, m.l:

<https://www.vm.gov.lv/lv/rekomendacijas-covid-19-ierobezosana>

Labklājības ministrija:

<https://www.lm.gov.lv/lv/darba-aizsardziba>

Strādā vesels. m.l.

http://stradavesels.lv/Uploads/2020/03/16/405_2019_Attalinatais_darbs_A4_final.pdf